

Tiếng L•a C, itfo [2]

An Hoang Trung Tuong 2010-04-01 11:00

Page: 1

L,, U ...: M†I SAO CH‡P PH^ I GHI R%o NGUŠN V< TÆC GI^
(B•i trŽ•c ch• n'y)

D' "n c, itfo k"ph"p Tiếng L•a s• g-m 5 bŽ•c:

1: X-as~ t• gh™p Cš D>m.

2: C, itifn phœ•m.

3: C, itifn nguyžn•m.

4: C, itifn dŸuthanh.

5: Ho•nthi n t•v' ng.

BŽ•c #1 c; b, n nhŸt, c' nkłp nhŸt. D' tñh tñn 10 nªm.

BŽ•c #2 dŸ nhŸt. D' tñh tñn 5 nªm.

BŽ•c #3 v• #4 kh- nhŸt, | Štph" nhŸt. D' tñh tñn 30 nªm.

BŽ•c #5 tñn th'igian nhŸt. V©hfn.

Nªa thék« cho n•ngt' m L•a Ng¬. Kh©ng |>t.

Trung TŽ•ng ch- |® bŽ•c #1. D¬ng bŽ•c kh" c l• Ž•cm; ch™m gi¬.

(1) X-as~ t• gh™p Cš D>m

L•ng-n c' n cuĚc lu©n.

H•tr⁻ ng-n n'y g-m:

(1.1) Tung ph' nm^om Dñh T•. Ph' nm^om bižn ±o ph"t xong.

(1.2) Tung t' |i²n T• Dñh. Ph' nm^om chfy ±o ph"t xong.

(1.3) D'n chuy²n kho v^{an}b,n hi nh•nh. Kh^ong gÿp. Kh^ong b>tbuŞc ho•nth•nh 100%.

³ Š m´. Ch, n-i n-a.

(2) C, itiēn phæ•m

L• s^adæng "D" thay "³", "Z" thay "D", "F" thay "PH", "J" thay "GI" etc.

Ng-n n'y µng Cæ ch; i m¶i, dŽng b• d, h¶ml'n.

Ta s• thÿy:

- "DŽ; ngd' u" thay "³ Ž; ng | ' u", "Sao D• " thay "Sao ³ • ".

- "Z^ouz•ng" thay "D^oud•ng", "H, i ZŽ; ng" thay "H, i DŽ; ng".

- "F»ffch" thay "Ph»phfch", "F® Th"i" thay "Ph® Th"i".

- "J¼tj½" thay "Gi¼tgi½", "Ja D^onh" thay "Gia ³^onh".

C, itiēn n'y kh^ong khiēn Tiēng L•a khoa^¾c h; n, dŽng gi[®]p tiētki m v^okhēi c^ongs;c | "nhch- v• chiph¢ inÿn. ³ i²m chēt l• c, itiēn n'y kh^ong ph" th-iquen mÿy.

Ch- L•a bižn ki²u " gi" tr^ong rÿt ng;a bŽ•m. ChÀng ng;a l•u | •u.

(3) C, itiēn nguyžn•m

Ng-n n'y nhÁm quĖctēh-a Tiēng L•a.

C"c nguyžn•m Â, Ã, Ä, µ, Å, „, , |¼cbi t hai ch[®] Ä, „ s• b^o thaythē.

Hỏi ý ng— . Ch— "Ä", thẳm dÿu H· i th·nh "Æ", t_um kh^ong?

T_um phét. M>t m^o ph^ong nh· , ¼c nhanh chÀng biét qu, dÿu l· H· i, hay Huy^on, hay S>c?

Rçi "U" c_u nhangnh "c " „ " .

Ch,d—ng Khoait·y vñi b' a, L·a c½ng vñi ph·n. Nh'm l· kh^ongth² tr"nh.

Theo Trung TŽ·ng, c, itifn nguyžn·m kh^ong nžn ch; i lfi gh^mp ch— ki²u Telex, bién "Â" th·nh "AW", "µ" th·nh "OO", etc.

Ki²u ch— " nh¹n ph_uctfp, in tēnk^mm, v· bižn tay khēnkh[~].

C½ng c—th², bfn ch[®] Â, Ã, Ä, µ kh^ong c' n thayth€, dŽng dÿuthanh s· kh^ong b· v' u ch[®]ng, m· b· v' u ch—c"i sau ch[®]ng trong t·, nhÁm tfigi, n ½ng M½, M—c, S>c, Huy^on nhÁngnh^ot.

T-nhŽ "Ch>n" th·nh "Ch^æÈ"? Dÿu S>c b· v' u ch—c"i N?

„ u_i²m cša n— l· dÿ nh¹n, kh— nh'm, v· kh^ong ph" th—iquen mÿy.

V·i ngŽ^o i bižn tay, ki²u ch— n'y kh^ong , nhhŽ_u ng.

NhŽ^o c_i²m cša n— l· kh^ong c— ch· b· dÿu khi sau nguyžn·m kh^ong c>n ch—c"i n' u, vđ dæ "R[~]".

Hay b· qu"ch dÿu v' u ch—c"i trŽ·c nguyžn·m, th·nh "É^o"? Dÿu H· i b· v' u ch—c"i R?

Any idea?

Bfn ch[®] Â, Ã, Ä, µ kh^ong c' n thay l>m, dŽng hai ch[®] Å, „ nhÿt_i^onh ph, i thay.

Theo Trung TŽ·ng, nžn thay "Â" th·nh "Ê", „ " th·nh "Ë".

M-c-c•u thay th•nh Hai-chỖm-m½ ho¼c Hai-nh“y-m½?

Tr©ng s“ngsŠa, kh– nh’ m, lfi rỖt qu£ct£.

Any idea?

Tuynhižn, kh©ng phšnhlìn k”ph”p Telex c– nhi°u Žu! i²m:

- Lofib• r£ir>m xỖux£ cša c”c con ch– ! ‘y M½, M–c.

- ³ j ngi, n b, ng ch–c”i, ph©ng ch–.

- ³ j ngi, n c©ngvi c gÍ ch–, in ch–.

- D¥ cho Khoait•y ho¼c trÎcon h¼c ch–.

- D¥ cho s>px£p database c”ch qu£ct£.

DŽng ki²u Telex hi n tŽj ng! £i d•dln.

Theo Trung TŽ•ng, Telex nžn th£n•y:

- "AE" l• "Ă". V£dæ "Ca™n" l• "CỖn".

- "AW" l• "Â". V£dæ "Cawn" l• "Cªn".

- "EI" l• "Ä". V£dæ "Bie£m" l• "Bi£m".

- "OU" l• "µ". V£dæ "CoÇn" l• "C–n".

- "OW" l• "Å". V£dæ "Town" l• "Tj n".

- "W" l• "„". V£dæ "Cw" l• "CŽ". C”i n’y L•a chj i l•urÇi.

DỖuthanh vŽĐn c’ n x•i, kh©ng ! Ž–c thay bÁng c”c ch–c”i F/S/R/X/J kinh b• m’.

Any idea?

(4) C, itien dYuthanh

BZ•c #3 xong, bZ•c #4 nh' h°u.

C" c dYuthanh S>c, Huy°n, Ng¶ kh©ng nn thay, b, i ch®ng rÍ nh'n v• qu£ct£.

Ch- nn thay ch® N¼ng (qu" b™, kh– nh'n), v• ch® H• i (qu" to, xYù, kh©ng qu£ct£).

Theo Trung TŽ•ng, c–th² thay N¼ng th•nh Nh"y-l–t (dYù Nh"y |¼t dŽ•i con ch–, nhŽ "Ñ"), c»n H• i th•nh Ng¶-l–t (dYù Ng¶ |¼t dŽ•i con ch–).

DYuthanh nn b• v' u nguyn•m ho¼c ch–c"i cu£icÇng cša •mti£t. Hi ngi" L•a b• dYù tÇmlum, l®c gi–a •m nhŽ "H–a" l®c cu£i •m nhŽ "Nguyn". L£i b• dYuthanh c£ |°nh s• | j ngi, n thuìtto"n t'ĩmki£m files, v• dY cho Khoait•y ho¼c trÎcon h¼c bin.

Any idea?

(5) Ho•nthi n t•v' ng

Th• am¶n m'. Ch, n–i n–a.

Ng•yxŽa Cha ³>c L§ mYt hai chæc nm truy°nb" Ch– L•a. Bigi" mYt gYp ba sªa Ch,. VYtv, ph£t. DŽng lŽ"i th' h®p d>m.

Th"i ³>c L§ |™o c– Net & Computer.

(@2010)

COMMENTS

An Hoang Trung Tuong (2010-04-01 13:03) #7

T• h-i m•i ch_ii v•n c"ch nay v•i chæc n•m, Trung TŽ•ng |¶ c-
th-iquenòtr"nh dÇng lfi d-ng t• gh^{mp}, tr• v•i ch- |¼cbi t c- "
nhỖnmfnh c"tñh (nhŽ "BỖt hš", "Tinh hoa", "Qu' n ch®ng", "Trung
Ži ng"..).

0

ChÀnghfn d-ngòch- nhŽ"Khšng khiép", "Ph-ng thçh", "LỖp lo"ng"..,
Trung TŽ•ng |¶ c£ kh©ng x•i n- l' n thç hai. Kh©ng tin chibš cç th^a
t'm. Nêu c- x•i lfi, th' c½ng ph,i trong mšt ng-c, nh ho•nto•n kh"c,
ho¼c mang nghóa kh"c.

0

Th' i chŽa bižn bÁng m"ytñh, vi c " khién Trung TŽ•ng bižntìp v•n
c' ckô vỹtv,. CoinhŽ ph,i nh• to•nbš d-ng thç m'nh bižn, chñnhx" c
t•ng t•.

0

DŽng lŽ- ng ch- bižn ng•y mšt nhi°u. Kho t• L•a ng•y mšt cfn. 3mo
|•u l>m ch- thç?

0

Nghó b•ng thỖy m'nh dfi, mỖy ch- |Ỗy th' c½ng ch- l• mỖy t•
gh^{mp}pò•mò"Khšngkhiép", "Ph-ngthçh", "LỖplo"ng", kh"c |^{mo} g' c" c t•
| i n nhŽ "3^{ot}", "Cçt", "D>m" |•u. G' ph,i c•un ?

0

Nžn C"chmfng Ch-łcša Trung TŽ•ng kh©ng ch- v' L•a.
N-ò| ¶gi, itho"t Trung TŽ•ng v° t•ml" rỹt mfnhm•.

0

T• mỖy h©m nay Trung TỖ•ng biژn rỖt nhanh (kho,ng 1h xong mỖt b•i), ch- tr"nh l¼p lfi d-ng cỖutr®c t• 0phçctfp th©i, chç ch, c' n tr"nh l¼p d-ng t• ghmp th©ngthỖ'ng n-a.

0

Hfi chỖa thỖy.0³ ¶ thỖy l-i. Nژn |•ng c- ai ngh0 chi n c,n Trung TỖ•ng. M¼i "ki©n ch- |² thamkh,o.

An Hoang Trung Tuong (2010-04-01 19:42) #26

Nh>c lfi, Trung TỖ•ng hi n m•i th' chi n C"chmfng0Dnh Ch- L•a , 2 lofi t•:

0

(I)0T• g©c H"n:

0

- C"chmfng (Revolution), K©hofch (Plan), Th' chi n (Execution), Thaot"c (Operation), Qu'nch®ng (Publics), TrungỖing (Central), X¶hŞichŞnghúa (Socialism)..

0

(II)0T• ghmp0L•a m• c" c•mti©t cŞa n- ho¼c kh©ng c- nghúa (*)0ho¼c d¥ g•y nh' mlÕn khi0i çng trong c•u0(**).

0

TrỖ'nggh-p0(*), c" c t• L•a0v•i •mti©t h¶ml'n, c- hai dfng:

0

(*.1) TỖtc, c" c•mti©t cŞa t• |°u v©nghúa ho¼c nghúa ch, ¼nnhlp |mo t•i b,nth•n0t• g©c:

0

- Longlanh, Lÿpl"nh, Mžnhm©ng, B-ngb°nh, Cİuth,, C¬tnh,,
³anh! ",0Baola,0B"tng"t..

0

(*.2) MŞt trong c" c •mtiét cša t• ch- dÇng chothuìn m>tòho¼c thuìn
tai:

0

- BŽ•ngb-nh, Ngung£c, ³. |>n, TŽ; it>n, Maym>n, ³ ´p! •..

0

TrŽ"ngh¬p0(**), c" c t• L•a m• c" c •mtiét b~ tr¬ ch¼tch• cho nhau, n£u
t"ch r"i th¹ ng¬nghóa lofnbly:

0

- Ch®ngta (We), Nh•trŽ"ng (School), L•ph¼c (Class), S~s"ch (Book &
Note), TrŽ"ngh¬p (Case), V£dæ (Example)..

0

Rÿt nh´nh•ng thanhc, nh th£ |¶.

[An Hoang Trung Tuong \(2010-04-01 19:47\) #28](#)

C– mŞt V•ng Son bižn c–ng rižng biũu Trung TŽ•ng nghe nhfc
S; n0Tr°nh C©ng0!² thŽd¶n v¹ c"chmfng cša Trung TŽ•ng qu"
th®ikh>m h"h"h".

0

V' u Qu" n B' a b' y l' u m' ngh' Trung T'Ž' ng nghe | Ž' c nh' c
S' i n' Tr' nh Ž'?

An Hoang Trung Tuong (2010-04-01 21:33) #37

T' Khoai t' y ho' c thu' n L' a' t' Ž' ng thanh nhi' u h' i n t' Ž' ng h' nh.

0

Ch' a' ng h' f' n, t' "B' c' x' c" ti' e' ng L' a' c' t' 199x, nghe n' c' b' b' "ch
Y' m' ch. R' i' r' ng n' l' t' Ž' ng thanh.

0

C' » n t' "Fart" ti' e' ng T' y t' y' t' n' h' i' z' n' c' ½' ng t' Ž' ng thanh n' f' t. N' |' ®' ng l' • m
c' s' a m' s' t c' ® d' > m x' t. B' ¾ n T' y hay u' nh ki' 2 u d' > m n' y. B' ¾ n Trung L' a
c' ½' ng u' nh nh' Ž' th' e' , n' z' n' d' c' ng t' • 0' 3' t' .

0

B' ¾ n B' > c L' a th' 1 kh' c, u' nh d' > m k' z' u r' y' t' vang, n' z' n d' c' ng t' "R' > m".
Nghe r' » n' r' ½' Y' nt' Ž' ng, |' ®' ng l' • m c' s' a m' s' t c' ® d' > m m' t' (d' > m » n h' f' t m' t'
l' u' s' c' r' c' i u' nh).

0

C' » n Trung T' Ž' ng u' nh d' > m c' ½' ng k' z' u d' Ž' ng t' e' nh' 0' tinh hoa, n' z' n Trung
T' Ž' ng d' c' ng t' "D' > m" thay cho "R' > m".

0

C' » n d' - ng t' nh' Ž' 0' T' shirt hay U' turn' 0' trong ti' e' ng T' y r' i' r' ng t' Ž' ng h' nh
r' c' i.

An Hoang Trung Tuong (2010-04-01 21:54) #39

T' z' n Ph' 3' i' n n' - i coi ch' - v' A' n' n' c' s' a h' > n hay ch' • n' u n' u?

0

Nếu ch- l• h'nhth₂c, th¹ Trung T₂•ng kh^ong kho"i l>m. Tiếng L•a ch-
v^anminh khi t• gh^mp | ₂~c bi^zn nh₂ m^st t• nhi^ou •mti^t, d^enh ch₂m
nhau, nh₂ ch- Khoai T•y ".

0

Ch^ang h^fn ch- n'y "\$^%&^%" m• | ₂~c | ₃c l• "B^s ³ ^si ^μng C^e B>n
³ »m" th¹ t^t qu".

An Hoang Trung Tuong (2010-04-01 22:56) #48

³ °tm' s•u c- d-^ong t^zn B' a₂ Qu"n m^qi m• v₂Đn th>cm>c d-^ong ti²uti^t
bu-id"i, nh₂ Trung T₂•ng kh^ong | ₂~c c^obi^zn "Tiếng L•a C, itfo" m•
ph, i^obi^zn "Ch- L•a C, itfo" nh₂?

0

Th>cm>c h^qml¹n.

0

Trung T₂•ng | ^mo c, itfo Tiếng, c₂ng | ^mo c, i tfo Ch-, m• ch-^oa
K"ph"p Tiếng L•a. K"ph"p ch- l• m^st ph' n r^yt r^yt nh• c^sa Ch-. Hi²u
ch₂a chib^s d>m?

0

C>n vi c bi^zn l• "Tiếng L•a" ho•nto•n c- d^eng". Khi | i h₃c ngo^fing-,
ng₂ita n-i | i h₃c "Tiếng H•n", "Tiếng M•o", ch₂ | ^mo ai n-i^o | i^oh₃c
"Ch- H•n", "Ch- M•o".. m₄cd₂ tr^zn th' ct^e, b₄n | i h₃c | - tuy^on h₃c
Ch-, b₂ i h₃c xong c- bi^t N-i | ^mo | •u, ch- bi^t ³ ₃c v• Bi^zn.

0

Vi c x•i cœmðch¬ "Tiếng L•a" c½ng l• mŞt c"ch quæcté h¬a tinhté
ch¬nghĩa L•aðch¿ |™o ph,i |Ça.

ð

Trong Tiếng H"n, th¹ n¬ dÇng ch¬ "Ng©n ng¬" |² ch- mŞt th¿ tiếng,
b•ug¬m c, Tiếng v• Ch¬. Nếu chiét't' , n¬ ch, dñhlðu |™o g¹ t•i Ch¬,
m• ch- c¬ Tiếng (t•nguyžn cša n¬ l• "Ng©n").

ð

Trong Tiếng M•o c½ng thé, chiét't' ch¬ð"Language" th¹ ch- thÿy Tiếng
ch¿ c¬ Ch¬ |™o |•u (t•nguyžn cša n¬ l• "Lounge").

ð

³ºtm´ ch"n |™o chºu chibŞ d>m.

[An Hoang Trung Tuong \(2010-04-01 23:02\) #50](#)

Ö m• h• i chibŞ ph"t, ch¬ "Ch¬ L•a" bižn ra tiếng M•o th¹ thé n' u
nh¿?

ð

"Tiếng L•a" l• "Vietnamese" ho¼c "Vietnamese Language", thé "Ch¬
L•a" l• |™o?

ð

"Vietnamese Alphabet" l• "Ch¬c"i L•a", ch¿ c¬ ph,i "Ch¬ L•a" |™o?

ð

Hoangmang qu" |i.

[An Hoang Trung Tuong \(2010-04-01 23:30\) #55](#)

Thamv³/₄ng cŠa Trung TŽ•ng l• |² Khoait•y hi²u Tiēng L•a d¥ h_i n,
ch₂ kh[©]ng ph, i ch- |² L•a hi²u Tiēng L•a tēt h_i n.

0

B•i n'y c¹/₂ng thē, nēu Khoait•y |³/₄c, n– s• d[°]ch th•nh "Vietnamese
Improvement", rýt tr[®]ng " Trung TŽ•ng.

0

C»n nēu bižn "Ch– L•a C, itfo", n– s• d[°]ch th•nh "Vietnamese
AlphabetImprovement". Sai toeto™t.

0

Hay bižn "K"ph"p L•a C, itfo" th¹0! €n 60%0L•a c¹/₂ng0!™o hi²u Trung
TŽ•ng muēn g¹, ch₂ | •ng n–i b³/₄n0Khoait•y.

[An Hoang Trung Tuong \(2010-04-01 23:43\) #58](#)

CČngv•i c, itfo k"ph"p, Trung TŽ•ng c»n muēn d'n thay! Ši c[®]ph"p
Tiēng L•a.

0

T-nhŽ c" c0lžnt• &0qu"nt•0Th¹, L•, M•, Ni°m,0N•i, S' , C"i, Con.. s•
b° tri ttžu tēi|a. D–ng t• ",0ēn0kh[©]ng c– trong h' uhēt c" c ng[©]ng–
thēgi•i, s• b° x–a hÀn kh• i V±n B' a0tr• d–ng trŽ"ngh–p |¹/₄cbi t
c' nthiēt.

0

Ngo•ira, Trung TŽ•ng s• cēg>ng tēi|a s^adēng cYutr[®]c c•u ki²u T'u,
nghóa l• | Ža Tēnht• Trfngt• lžn trŽ•c ³Šngt• Danht•. Vēdē
bižn0"Tiēng L•a C, itfo" ch₂ kh[©]ng "C, itfo Tiēng L•a".

0

RÇi chibŞls• quen th©i.